

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ БИР ГУРУХ ФАОЛЛАРИНИНГ БУТУН ХАЛҚҚА, СИЁСИЙ ПАРТИЯ ВА ҲАРАКАТЛАРГА МУРОЖААТИ

Қадрли дўстлар!
Муҳтарам, оқил, одил отахонлар!
Азиз ва муқаддас онахонлар!
Нурли келажик, ҳуррият эгалари — марду майдон ўғил-қизларимиз!

Давлатлар, халқлар солиҳомасида абдий ўчмас, тарихий қулар, шукр, бағза насб этди. Озод Ўзбекистон осмониди мустақиллик байроғи қилиб қўйилди. Ўзбекистон, асрлар ўтар, юмша билган ғўзалар кетар, аммо ер юзиди, жаҳон халқлари сафиди, тенглар ичиди тенг, ўзгичи ташвиш Ўзбекистон бугунги жасорати, мустақиллик йўлига қўйган қадим қадими, истиқлол нурини сўямас.

Шундай улур, беназир галаба, тенгсиз имконият, кўла қирғилган, истиқлол йўли ланг очилган, ҳурриятпарвар бутун жаҳон Ўзбекистонга ҳавас билан қараб турган, ҳамма нарсага қодир, қудратли давлат сифатида ўзлаб мамлакат тан олган бир пайда нахотки ўз бўлажигимизни, умуминсоний қадриятларга муносиб ҳисса қўшган мутафаккирлар авлоди эканлигимизни, миллий гуруҳимизни асраб-авайлай олмасак, ўртада кўприк бўлиб, келажикка мустақиллигини ширин меҳналарини, замонашларимизнинг азиз номларини қолдирилмасак.

Имонимиз қимлиги, эзу ишлар келажикка меросимиз. Улади. Ҳамдустликнинг биз билан иқтисодий муносабатда бўлган бошқа мустақил давлатлариди тегишли жараёнлар тақозоси билан нарх-навоини эркинлаштириш шароитига ўтказилди. Бу ишлар сиёсий ўзгаришларни, Халқ демократик партияси ўз Раиси республиканинг бутун халқи саралаб сайлаган Президенти Исмоил Абдуғаниевич Каримов ва ҳукуматимиз билан ҳамкорликда ўз фаолиятини давлат томониди аҳолининг ночор табакаларини, серфарзанд оилаларини, нафақахўрларни, талабаларни барча имконий ва ҳатто райимиконий чора-тадбирлар билан ҳимоя қилишга олганган. Бу ваъда эмас, нақд гап. Лекин, шунинг қўли қўсқимизга қўйиб, тан олишимиз кел

рак: олдимизда жиддий синовлар турибди, ҳаётимиз муайин даврда бир кунча оғир кечди. Дардимиз халқларди, мақсадиимиз халқ фаровонлигини таъминлаш, мустақил Ўзбекистонни мустақиллаш бўлган — бирга-бирга қадим ташласак юртимизда тинчлик, баракка янада мўлроқ бўлар, эзу режаларга тезроқ етар эдик. Республика Олий Кенгаши, Президент нарх-навоини эркинлаштириш билан юзга келган иқтисодий тангликни яқин ойларида барқарорлаштиришга аҳд қилди, ваъда берди. Келинг, барчамиз бир ёқадан бош чиқариб шу режаларини амалга оширишга қўмқилайлик. Бу йўлда адашганларни тўғри йўлга солайлик. Энди мустақиллик, тақдиримиз ўз қўли-имизда. 16 январда Талабалар шаҳарчасида юз берган фожиали воқеаларнинг сабабчилари, уни тиз-тизлаб қарай ўз еримизда. Ҳаммамиз ўзбек фарзандимиз-ку. Кимга аччиқ қилгани, кимдан гина қиламиз! Ўзимизданми-!

Ўзбекистон Халқ демократик партияси бу борада ўзининг қатъий қирғини, қирдасини айтидиган бўлса, талабалар ўз фарзандларини эди-ку, нега уларга қарш қурол шилатилди, нега ётоқхоналарга босиб кириб бегуноҳ, ўз ўли, ўз дарси билан, ўтирган талабалар қалтакланди? Биз бунга музлақ рози эмасмиз. Мустақил Ўзбекистоннинг Олий Кенгаши тузган ну

фузли комиссия, қонун посбонлари бу ишда ҳолислик билан иш қўрадилар, унинг сиёсий баҳосини берадилар, деб ишонч билдирамиз.

Ўз навбатида фожиали воқеанинг мукамил, одил ҳал бўлишида, бундай қўмқилишларнинг тақдорлимаслигида Халқ демократик партияси аъзоларининг муносиб ҳиссаси, астойдил хизмати албатта бўлади.

Биз, партияимизнинг барча аъзолари Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигига, дёврийимизнинг бутун халқи ҳурмат билан сайлаган Президенти Исмоил Каримовга бўлган ишончга, у бошлаган улкан эзу ишларга қутур етказиш жинояткорлик, деб биламиз.

Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, Ўзбекистонда осойишталик бўлиши, унинг гуллаб-яшнаши, мустақиллигининг рости бўлиши йўлида, миллиятимизга, халқларимизга сийқилдидан, ҳалол, виждонан, борини бағишлаб хизмат қилаётган Президентимизга чинакам қўмқидош бўлайлик! Бу борада биз барча партияларни, сиёсий қўшларни ҳамкорликка, ҳамжиҳатликка чақирамиз. Биз ҳар қандай мулоқотга доим тайёриймиз. Ва шу йўл билан ўтқир муаммоларини ечиш тарафдоримиз.

ликаси халқ депутати; Т. Р. КАРИМОВА — Андижон вилояти Уруш ва меҳнат фавқулодда кенгашининг раиси, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати; Н. И. КУЧЕРСКИЙ — Бухоро вилояти «Кизилкумредметзолото» давлат концернини раиси; А. Ж. МАМАТОВ — Фарғона механика заводинини раиси; А. Ж. МАМАТОВ — СССР Халқ артисти, Ҳамза номидаги театр актери; А. ОРИНОВ — Ўзбекистон Республикасидаги халқ шоири; М. Қ. СИНДОРОВ — Сирдарё вилояти Сирдарё районидаги «Ленинград» жамоа хўжалиги бригадаси бошлиғи; Б. ШОДИЕВА — Сурхондарё вилояти хотин-қизлар кенгашининг раиси.

КУТЛОВ

ЖАНОБ ИСМОИЛ КАРИМОВГА, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИГА

Дўст ва қадим Ўзбекистон халқининг республика Президенти сифатида мамлакатимизга қилган гоят самарали сафарингиздан олган илқ таассуротларимизни ёндам сақлаш билан бирга умумхалқ сайловда қўнчилик овоз билан сайланганингизни эшитиб ниҳоятда хурсанд бўлдик.

Сизнинг сайловда галаба қозониб халқ хоҳиши билан президентлик лавозимига қайта сайланишингиз Ўзбекистон халқининг соғлом ақл-ҳушини, тараққий ва ривожланишга қарор берганини ва сиздай ватанпарвар йўлбўйчи раҳбарлигида қайта тикланишга жазм қилганини кўрсатади. Бу ҳам бизни бениҳоят севинтирди.

Мана шу галабангиз муносабати билан бизни самимий қўллаб-қувватлаймиз.

Сиз зоти олийнинг Туркияга сафарингиз гоят самарали бўлди ҳамда икки халқ орасидаги тарихий ва маданий алоқалар билан қардошлиқ тўғрисида яна ҳам кучайишини таъминлади. Эндиликда ҳар иккимизнинг вазифамиз ана шу қардошлиқнинг иқтисодий ва маданий ҳамкорлиги билан кучайтиришдан ва бу соҳада мустақам алоқалар ўрнатилишдан иборатдир.

Туркия жумҳуриятининг Бош вазир сифатида сизга қўйилган айтишдан хурсандим. Туркияда олиб борган музокараларимиз асосида келишилган ва зиммага олинган бутун иқтисодий, маданий ҳамда сиёсий ҳамкорлик режаларимиз ваъдаларимиз айнама амалга оширилмоқда. Ҳар иккала мамлакат ва қардош халқ орасидаги ўзаро маърафатдорликка асосланган самарали иқтисодий ҳамкорлик сўз ва қозғола қўлиб кетишига йўл қўймай, уни таълимга ҳаётга таъбиқ эта-

Муваффақиятларимиз муносабати билан бизни яна бир бор қўллаб-қувватлаймиз. Туркияда бўлиб, биз билан биргача мамлакат ва бутун дунёда тинчлик учун фойда келтиришга ишонимини изҳор этамиз.

Сулҳмон ДЕМИРЕЛ,
Туркия Республикасининг
Бош вазир.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ МУСТАҚИЛЛИГИ ҚУЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов номига Италия Республикасининг Президенти Франческо Коссига йўллаган табрикнома келди. Унда, жумладан, бундай дейилди:

«Хозирги нозик ўтиш пайтида масъулиятли муносабат намоён этилиб, Мустақил Давлатлар Ҳамдустлиги тузилганлиги муносабати билан ўзбек халқига, бошқа мустақил республикалар халқларига ва уларнинг раҳбарларига қўйилган қўмқилишнинг бирдирлиги билдирди. Ҳамдустлик демократия, эркинлик, тинчлик ва инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг таъини ҳам оқшоқор мақсадларни эриштириш сари олға боришга имкон беради, деб умид қиламан. Ўз аҳолиси кўпчилигининг иродасига мўъвофиқ, ўзини мустақил деб эълон қилган Ўзбекистон ҳозир халқаро ҳамкамиятнинг тўла ҳуқуқли субъекти бўлиб қозғалишнинг таъиниди. Италия президенти республика ҳукумати тинчлик сийсати ҳамда барча халқаро меъёрлар ва мажбуриятларга риоя этишга асосланган, деб ишонч билдиради. Шу тариқа иккала мамлакатларимиз ўр

тасида ҳамкорлигини кенгайтириш учун шарт-шароит яратилади, бундай ҳамкорликка Италия катта аҳамият бермоқда.

Италия Республикаси ана шундай истибқолида кўзда тутиб, мустақил Ўзбекистон билан дипломатия муносабатларини ўрнатилганга тайёрдир.

Афғонистон Республикасининг Тошкентдаги Бош консулхонаси Афғонистон ҳукуматининг расмий баёноти билан Ўзбекистон Республикасини Таъқиб ишлар вазирлигига тоширди. Афғонистон тинчлик ва инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг таъини ҳам оқшоқор мақсадларни эриштириш сари олға боришга имкон беради, деб умид қиламан. Ўз аҳолиси кўпчилигининг иродасига мўъвофиқ, ўзини мустақил деб эълон қилган Ўзбекистон ҳозир халқаро ҳамкамиятнинг тўла ҳуқуқли субъекти бўлиб қозғалишнинг таъиниди. Италия президенти республика ҳукумати тинчлик сийсати ҳамда барча халқаро меъёрлар ва мажбуриятларга риоя этишга асосланган, деб ишонч билдиради. Шу тариқа иккала мамлакатларимиз ўр

УРТА ОСИЕ ВА ҚОЗОГИСТОН МУСТАҚИЛЛАРИ ДИНИЙ БОШҚАРМА-СИ ОЛИЙ ҲАЙЪАТИНИНГ ДИЕРИМИЗ АҲОЛИСИГА

мурожаати

Ҳурматли азиз биродарлар!
Сиз, азналарга диёримиз тарихида энг нозик бир пайда катта умид билан ҳаммамиз бирдам ва ақил-ишон, ҳамжиҳат бўлайлик, деб мурожаат қилимоқдамиз.

Она ватанимиз — Ўзбекистон тарихида қимматли фурсат пайдо бўлди. У ҳам бўлса мустақилликдир. Ушбу улур неъматдан халқимиз, жумладан диндорлар улкан юнабой ўғаришлар кутмоқдалар.

Шу билан бирга таъкидлаш лозимки, мустақиллигимизни кўра олмаётганлар ҳам орамизда бор. Улар турли йўллар билан бизни яна қўллик завоқирга маҳкум қилишмоқчи. Шу сабабли ҳаммамиз хушб турмоғимиз, мустақиллик йўлида қўлимиздан келганича ўз ҳиссамизни қўшмоғимиз даркор. Аллоҳ таоло томониди берилган мустақиллик неъматига ношуқрулик қилаётганларнинг йўлини тўсмоғимиз лозим.

Аллоҳ таоло Қўрғонни қаримда сиз билан бизга қитоб қилиб: «Аллоҳнинг ини афродида жонланишга ва бўлиниб кетман!» деган. Бизларнинг бир тан, бир жон бўлимоғимиз Аллоҳнинг амридир. Бу амрда бўйсуниш барчамизнинг бурчимиздир.

Тошкентдаги Талабалар шаҳарчасида бўлиб ўтган ноҳуш воқеалар ҳеч бир жойда тақдорлимаслиги учун ҳаракат қилайлик, ҳамма муаммоларни тинч, келинчун йўли билан ҳал қилишга уринайлик.

Қўрғонни қаримда Аллоҳ таоло «Агар шукр қилсангиз, неъматимни анёда қилиб берман», — дейди. Ҳаммамиз барча неъматлар ва хуsusан мустақиллик неъматига шукр қилайлик, ишноваллоҳ неъматлар яна анёда бўлман.

«Албатта Аллоҳ сабрдорлар билан бирдир» (Қўрғонда). Аллоҳ таоло ҳаммамизни тўғри йўлда бошласин. Омин.

ЖУМҲУРИЯТИМИЗ

пойтахтидаги «Юлдуз» ишлаб чиқариш биразимас жамоаси халқимизнинг кенг истеъмол молларига бўлган талабини қондиришга муносиб ҳисса қўймоқда. Корхонада ҳар йили юз минглаб эриаклар, аёллар ва болалар костюмлари тиклиб, савдо шаҳобчаларига етказиб берилмоқда. Чеварлар бу йил ҳам маҳсулот шуҳратини ошириш учун излаш олиб боришганди. Илгор технология ва иш усуллари, янги машина-механизмлар тобора кўпроқ жорий қилинмоқда. Тақрибани ишчилар янги бичиш ва тикитиш дастгоҳларини пухта ўзлаштириб, топириқларни ошариб бажаришганди. Суратда: илгор чеварлардан бичишчи Эътабор Исмолова иш устида.

Суратнам В. ТУРАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ СИЁСИЙ ИЖРОИЯ ҚўМИТА- СИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ МАЖЛИСИ

истиқомат жойларида туланиб қолган муаммоларини ҳал этиш бўйича илгари берган қўллаб-қувватларининг бақарилишини деярли назорат қилаётганлар. Савдо, таъкилотлариди янги нахларини жорий этишга таъйирларлик пикнона олиб борилади. Купонларни тарқатиш ва ишлаш борасида чалқашлар содир бўлди. Нон маҳсулотларини етказиб беришда узлишларга йўл қўйилди.

Булар натижада Талабалар шаҳарчасиди ёшларнинг уммавий норозиликга олиб келди. Бундан эса талабаларга мутлақ алоқаси бўлмаган айрим бузғунчи кучлар фойдаланиб қолди. Улар бу норозиликларни уммавий тартибсизлик ва беорилик ҳамда булар орқали Ўзбекистондаги демократик жараёнларга, унинг мустақиллик томон қўйилган одимларига жиддий тўсқунлар қўйиб, қонуний равишда умумхалқ томониди Президент этиб сайланган И. А. Каримов билан ёшлар орасига нифоқ солиш ўзинига йўналиштиришга иштилдилар.

Амалда ёшлар Ўзбеки-

тондаги барқарорлик вазияти, фуқаролар ва миллиятлараро тотувлик ёймаётган кучлар, шахслар сиёсий ўйини ва орқаваротдан иш тутишининг қўрбони бўлишди.

Вазиятнинг бундай кескинлашишига эса олий ўқув юртлири раҳбарлари, маҳаллий Кенгашлар ва ҳуқуқий муҳофаза қилиш органлари етарлича таъйир эмасликлари маълум бўлди. Ушбу шароитда айрим миллий ходимларнинг ҳуқуқий жиҳатдан саводсизлиги биллиди. Улар ўз ваколатларини ошириб юбориб, ётоқхоналар ичарисиди ҳам қўқ ишлатдилар.

Сиёсий ижроия қўмитаси ҳукумат комиссияси ҳамда тергов низода қатнашган барча органлар ва шахслар ҳаракатига ҳолисона, адолатли баҳо бериш лозим деб ҳисоблайди. Халқ бу воқеаларнинг ҳақиқий таъкилотчилари ва айдорларини аниқ билимоғи керак.

Айтиб ўтилган тартибсизликлар Ўзбекистоннинг чинакам мустақиллигини оёққа туратаётган давлатимиз халқаро миёсига қайётган бир даврда содир этилганлиги

бизда катта ташвиш уйғотди. Бўлиб ўтган фожиали воқеалар мустақиллигимиз душманларига Ўзбекистоннинг номини бўлганга ва ҳозирги жамоатчилик наздида республика оёқ-этиборини тўқнишга яна бир бор уриниш учун вақ бўлди.

Талабаларнинг ўз ижтимоий-маиший шароитларини яхшилаш ҳамда олий ўқув юртлири шаҳарчасида йилги қолган муаммоларини ҳал этиш юзасиди қўйган талабалар мутлақ адолатли ва улур эудлик билан ҳал қилиниши керак.

Шу билан бир қаторда сиёсий ижроия қўмитаси Талабалар шаҳарчасида содир бўлган воқеалар чоғида 16 январь кунини баъзи бир ёшлар қонунга қилоф ҳаракатлар қилганликлари ва айрим миллий ходимлар томониди қулроқсиз қилларга ўқ отилганлигини қатъий қорайлади.

Ўзбекистон ХДП вилоят, шаҳар, район Кенгашлари, барча партия аъзолари Тошкент шаҳридаги Талабалар шаҳарчасида 16-17 январь кунлари содир бўлган воқеаларнинг ҳақиқий сабаблари ва мақсадларини тез-

корлик билан тушунириш ишларини олиб боришлари, шунингдек, бозор муносабатларига ўтиш даврининг қийинчиликларида сиёсий вазиятнинг кескинлаштириш, аҳоли осийишталлигини бузиш ва бу билан Ўзбекистон мустақиллигининг қад ростилашга, унинг халқаро миёсиди оёқсиз мустақамлаштиришга ҳалал бериш учун фойдаланиб қоллишга уринаётган бузғунчи кучлар ва шахсларни фойда этишлар зарур.

Ҳокимият ва бошқарув органларидаги Ўзбекистон ХДП аъзоларига бозор муносабатларига ўтиш шароитида ижтимоий-иқтисодий сийсатини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда кенг ошқоралиқни таъминлаш, қўриқлаётган тадбирлар ҳақида аҳолини хабардор қилиб турлининг аниқ тизимини йўлга қўйиш, аҳоли ўртасида кенг таъкилотчилик ва тушунириш ишларини олиб бориш тавсия этилди.

Сиёсий ижроия қўмитаси ўз қарориди барча партия ва ҳаракатларнинг республика учун бағоят қийин бўлган ҳозирги маҳалда асосий мақсад — халқимизнинг тур-

ТИНЧЛИК, ОСОЙИШТАЛИККА НЕ ЕТСИН

16—17 январь кунлари пойтахтдаги талабалар шаҳарчасида бўй берган воқеалар қўнчилигини ташвишлантирди. Вилонимизнинг қатор шаҳар ва районларида йиғилишлар ўтказилиб, уларда ушбу воқеага нисбатан фикрлар, муносабатлар билдирилди.

Чирчиқ шаҳридаги 16-маҳаллада ана шу воқеа муносабати билан маҳалла аҳли йиғилиши бўлди. Йиғилиш иштирокчилари — кўп болали оилалар кексалар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, фавқулодда талабалар шаҳарчасидаги воқеалар ҳусусида таъкилотчилик таъкилотчилар, Сўзга чиққан В. Ўзловбева, Ж. Ўзловбева, Т. Исмоилов, М. Носировлар ҳар бир ота-она ўз фарзандларини сабр-тоқатли бўлишга, осийишталикни сарғашга ундаши лозимлигини таъкидладилар. Йиғилиш қатнашчилари ушбу масала юзасиди Мурожаатнома қабул қилдилар.

Калинин районида ҳам худди шу масалага боғлиқ йиғилиш бўлиб ўтди. Халқ депутатлари район Кенгаши ва Халқ Демократик партияси район Кенгаши биргаликда уюштирган бу йиғилишда район фаоллари — қишлоқ кенгашлари раислари, уруш ва меҳнат фавқулодда, меҳнат жамоалари вакиллари қатнашдилар. Иштирокчилар Ўзбекистон Олий Кенгаши раёсатининг Мурожаатини, жумҳурият Президенти И. А. Каримовнинг телевидение ва радио орқали чиқишларини қўллаб-қувватладилар ҳамда жойларда тушунириш ишлари олиб боришни ўз зиммаларига олдилар. Йиғилишда қатнашган район ҳудудиди масофаларнинг вакиллари ҳам бутун — жума номозида меҳнат аҳлини осийишталикка, сабр-қаноатли бўлишга чақиртирилари билдирилди.

А. КАРИМОВ.

• Отарларда қишлоқ

БЎКАСОЙ лйловлари Собир Раҳимов номли давлат хўжалигининг энг чека гўшларидан ҳисобланади. Яйлов Оҳангароннинг қўшони Ашт ноҳияси билан чегарадош тоғлиқ водийсига жойлашган. Бу ерда хўжаликнинг икки йилда яқин совлоқлари боқилади. Хўжалик марказидан қишлоқ чегарасига узоқда бўлган, бу отарлар билан қишлоқда деярли алоқа узилади. Лекин чўпонлар бундан ўқинадилар...

Атрофини қалин қор босган. Изирини киши танасини жукитирилади. Отларимиз ҳали из тушмаган сойликлар ёнабидан аста-секин ўрлаб боради. Ўртадан бери уч соат-

миз, ука, — дейди мени қўраиниқ нариги томонига бошлаган чўпон. — Мана бу қўра ҳали бўш. Бу фақат туғилдиган қўзилар учун тайёрланган. Бу ерда тўрт юзга яқин қўзилар сиғади, каттароқ бўлгандан сўнг эса ҳуд аянави қўтонга қамаймиш уларни.

Дарҳақиқат туғилдиган қўзилар учун мўлжалланган қўрада юздан ортиқ панжарали каттакчалар бор. Қўра иссиқ, деразалари сув-ноқоз билан берилган. Маълум бўлишча, бу ерда фақат янги туғилган қўзилар киритилиб, улар бироқ ўстирилгандан сўнг бошқа қўтонга ўтказиларкан. Чўпоннинг тадбиркорлиги яна шунда кўриниб, шундай катта қўра-

сиб этса охири бахайр бўлади. Бундан ташқари энди молия нобуд қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Аҳволни кўриб турибсиз, қўшнинг нархи осмонга чиқиб кетди. Қўшнинг чўпонлар кўпайтирмаса, ким қўпайтиради!

Файзулла ака билан анча гурунлашди. Бу ерда икки қишга етгандан пичан, — ем ҳовирлаб қўйилган, қишлоқнинг талафотсиз ўтиши учун барча шарон мавжуд... — Пичан кўп деб ҳар томонга сомаверма, болам, — дея ёш чўпонга насиҳат қилаётган экан, биз етиб борганимизда кейинги отардаги чўпон Раймжон Совкетдиёв. — Қиш қўзилиб кетиши мумкин, қўлдан изирини бўлиши ҳам мумкин, ҳали олдиндан қўзиқ ёқар, нушхурд ёқар ойлари бор. Шунинг учун ҳам ҳар бор пичанини эҳтиёт қилиш зарур, қишлоқни биринчи марта қўраётганим йўқ.

Раймжон ака — чайир киши, унча-мунча совуқ таъсир қилмайди, шеклилли, юнчагина чопон билан юрибди. Сой бўйлаб қор кетган ерларда ўтлаётган қўзиларни қўздан кечириб қилаётди, қўиларга кечки хашак солаётган шогирдига насиҳат қилаётганда учратдики уни. Бу ерда ҳам 440 бош қўилар боқилади. Унинг гапига қараганда ёзда бирон касалга чалинган совлоқлари алоҳида парваришлан мақса-

Жамиятимизда кечаётган оғир иқтисодий-иқтисодий вазият қўлгина жамоат ташкилотларини янада қийин ҳам мумкин, ҳали олдиндан қўзиқ ёқар, нушхурд ёқар ойлари бор. Шунинг учун ҳам ҳар бор пичанини эҳтиёт қилиш зарур, қишлоқни биринчи марта қўраётганим йўқ.

Тошкент ноҳиясидаги Ўйдош Оқунбобоев номли жамоа хўжалигида бўлиб ўтган уруш ва меҳнат фахрийлари вилоят Кенгаши ҳайъатининг кўма мажлисида ҳам ҳозирги оғир иқтисодий-иқтисодий шаронда

ФАХРИЙЛАР ҲАМ

фахрийлар қўйи ташкилотларини вазифалари муҳокама қилиди. Вилоятда ҳозирги кунда 220 мингдан ортиқ фахрий бўлиб, улардан 17 мингга яқини уруш қатнашчиси. Иқтисодиёт кириш сўзи билан очган уруш ва меҳнат фахрийлари вилоят Кенгашининг раиси А. Алимов асосий эътиборни имкони бор қадар фахрийлар оғирини енгил қилишга қаратилаётганлиги ҳақида гапириб ўтди.

Оқунбобоев номли жамоа хўжалиги анжуман ўтказиш жойи деб танланганини бежиз эмас. Бу ерда фахрийлар Кенгаши ибратли ишларни амалга оширмоқда. Бугунги кунда хўжаликда 54 нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 139 нафар меҳнат фахрийлари, 21 нафар байналмилал жангчилар бор. Қаровчиси йўқ ногиронларни вақти-вақти билан йўқлаш, уларга моддий ёрдам бериб туриш бу ерда одат тусига кирган. Район марказий шифохонасида фахрийлар учун 18 ўрин ажратиб берилган, қишқарлиб айтганда Кенгаш қилаётган иш фақатгина ноҳияда эмас, балки вилоятда, жумҳуриятда ҳам ибратли

ИШ ЎРГАНИШАДИ

бўлиб турибди. Шу кунини жамоа хўжалиги таъриф буюрган меҳмонлар кўп нараса ўрганиб, қилинган ишларни юқори баҳоладилар. Улар хўжаликдаги Шон-шўҳрат музейи билан танишдилар. Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган ва бедарак йўқолган

шунингдек Калинин ноҳиясидаги собиқ «Партия XX съезди» жамоа хўжалиги идораси ўрнида очилган 60 ўрнили фахрийлар шифохонасини ҳам бориб кўрдилар.

Д. АҚМАД.
Сурагларда: бўлиб ўтган тантаналардан лавҳалар.

БЎКАСОЙЛИК

лар чамаси юрганимиздан сўнг узоқдан бизни кўрган ферма «оланларни» қарши олди. Манзилга етиб келганимизда соат кундузги ўн иккилар эди. Отар атрофида йиғилганлар иш билан машғул: биров пичанини жоди билан қиқирлатиб, иккинчи эш йиғитча пешма-пеш қиқирлаган пичаниларни қўралар ичидан оқурибларга ташиб қўйларни озиқлантирмоқда, бир аёл ва ёнидаги иккинчи қизалоқ бир гала қўиларни бўлоқ томонга ҳайдаб бормоқда.

Отдан тушиб бош чўпон Файзулла Мирзахмедов билан саломлашди. У бизни тўғри қўрага бошлади. Қўрада 400 дан кўпроқ совлоқлар бор.

Жониворларнинг этини қаранг, — дея ўзи ҳам қўиларнинг семизлигиндан завқланиб гапирди. Файзулла ака. — Бу ҳам элининг насибаси, худо хоҳласа мартнинг бошигача шу семизликка сақлай олсак, марра бизини. Бешинчи мартдан тўл олишни бошлаймиз.

Тўрт юз эллик бош совлоқ бир чўпонга қўйилиб қиларов, — дейман Файзулла акага юзланиб. — Қўллама бориб яна шунча қўшилса, қўраларингиз торроқ экан, жиндай қийналиб қоларкансизлар.

— Йўқ, сира қийналмай-

ЧЎПОНЛАР

Қишда марказ билан алоқа деярли узилиб қоларкан. — Эл қатори-да, бу ерда биринчи марта қишлаётганимиз йўқ. Ҳар йили эрта кўздаёқ хўжалик қишлоқимизни етарли қилиб қамлаб беради, ҳали уйга борганимизда кўрсатаман, гуруч ҳам, ун ҳам, бошқа озиқ-овқатлар ҳам бор. Директоримиз Юсуфали анча тадбиркор. Куз келди дегунча энг аввал бизнинг гапимизни ейти, барака топсин. Шундай бўлгандан кейин биз ҳам вожидан ишлаймиз. Худого шукур, ҳали биронта мол касалга чалинган йўқ. На-

дида қўрада олиб қолган экан. — Молга ишониб бўлмайди, эҳтиёт шарт-да, — деди у. — Далага чиқармадим. Балки касал асорати қолган бўлса тўл пайтида қийналади. Жониворлар яна бир ойчадан сўнг тўл ташлайди-да. У эмас — бу эмас, ҳар юз бош совлоқлардан 95 бошдан қўзи олишни ният қилганмиз... Кун чошгоҳдан оққанда отларимиз пастлаб бошлади. Ҳаво очилди кетган. Ўнгирлар учнда эса кўш нурлари жилоланмоқда эди.

М. ҚАЮМОВ.

ЎЗИНГДАН ЧИҚҚАНИ МАЪҚУЛ

— КЕЛИНГ, ука. Янглишмасам, бизда ишлайдиган Пўлат аканинг ўғли бўлмас-а? Бўлди-бўлди, Сандикаров отанинг невараси-ман, дент. Сизни ишга қабул қилганимиз бўлсин. Дадангиздай ҳалол ишлашингизга ишонаман. — Эркин Назаров гапларим қандай таъсир қилаяпти экан, деб рўпарасида ўтирган ёш йигитга зимдан назар солиб қўйди.

— Исмнингиз, янглишмасам Маъмиржон бўлса керак, тўғрими? — Тўғри! — дея у ўрнидан турди. — Яқинда ҳарбий хизматдан қайтидингизми? — Ҳа. — Ҳудда яхши, бир-икки ой даладизга шогирд тушасиз-да, сўнгра ўйлаб кўрамиз. Розимисиз? — Розман.

Директор мийида кулиб қўйди. Маъмиржон Сандов унинг ҳузуридан янч олам қувон билан қириб кетди. Улар бўлимига йўл олди. Улар қадрлар бўлими бошлиғи хонасига кириш учун навбат кутиб турган одамлар қаторига қўшилди-ю, беҳтарин директорнинг ишга келиши келган бош ҳисобига гапирётган гаплари қўлогига чалинди.

— Калитни беринг, депман! — Кечирасиз, Эркинжон! — Калитни беринг. — Бош ҳисобчи ноилж калитларини унинг қўлига тутқазди. — Боринг, энди дамингизни олаверинг.

— «Ўта қаттиқ қўл экан» ҳаёлидан ўтказарди, Маъмиржон. Бундай талабчан одам билан ишлашнинг ўзи бўлмаса керак. Бош ҳисобчига шундай муомалада бўлгандан кейин, бизлар унинг олдида нима деган гап.

— Нега анграйиб турибсиз, ишинг бўлса кирмайсанми? — М. Сандов хушёр тортиб қараса, кадрлар бўлими ашиги олдида ўзидан бошқа ҳеч ким қолмади. Кадрлар бўлими бошлигининг қўполлиги бироқ жаҳлини қичқарди. Лекин ўзини босди.

— Кечирасиз, ҳаёл суриб қолдиман. — Таваба, ёшгина бола

ҳаёл суриб қолганмиш. Бу ҳаёллар билан машинани қандай ҳайдайсиз? Э. Пўлат ака эса отаси изидан бориб, шофёрлиқни тавлади. Унинг фарзандлари Маъмиржон ва Асқаржонлар ҳам катта қарвон йўлидан боришиб, ҳайдовчи касбини эъзозлаб келишмоқда. Асқаржон Алимжонга 46-автосаройда юк автомашинаси бериб қолди.

— Сизлар мана шу оламага келиб бўлиб тушгандан сўнгра қўрсандимиз-а? — сурайдан келинлар Улбўсин ва Кароматхонлардан.

— Мана шундай бекамикўст оилага келиб бўлиб тушшидан ортиқ бахт борми? — дейишди баробарига, улар.

Ҳа, оиланинг бекамикўст бўлишида меҳнатнинг самараси нақадар катталигини бу оила мисолида яна бир бор кўзимиз билан кўрдик. Оила замонавий уйда қийлаётган енгил автомашини хизматларида.

Биз Сандовлар хонадонига кириб борганимизда яна бир нарасага эътибор бердик. Ҳовли четидан оғилхонада қўйлар, новвослар ва ситғиллар боқилмоқда.

— Қишлоқда яшаганиндан кейин ҳамма нараса ўзингдан чиққан маъқул, — дейди Маъмиржон Сандов. — Ўзимизни сут, туҳум ва гўшт билан, тўла таъминлаб келмоқдамиз.

Ҳа, ишни на лашини библишинг ўзи бир фазилат, тақчиллик даврида оилани тебратиб билиш ҳам уйдабурроликни талаб қилади. Ёш Маъмиржонда ана шу хислат ҳам бор.

...Яна тоғ отди. Маъмиржон Сандов ишга отланди. Дадаси Пўлат ака, умр йўлдоши ва фарзандлари унга оқ йўл тилаб қолшиди.

Биз ҳам ишчан шофёр, одамхон инсон, йўловчилар хизматкори Маъмиржон Сандовнинг йўлларида доимо кўн чироқдан порлаб туришига тилақдошимиз.

П. ЭРГАШЕВ.

ҲАМДЎСТЛИК ДАВЛАТЛАРИДА

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

КАМ ТАЪМИНЛАНГАНЛАР ДАВОЛАНДИЛАР

РОССИЯ Президенти Борис Ельцин фармон чиқарди. Бу фармонга мувофиқ КПСС Марказий Комитетига қарайдиган санаторий ва дам олиш уйлари фахрийлар ва кам таъминланган кишилар даволадиган жойга айлантирилди. Чунончи Москва яқинидаги Горький номидаги машҳур санаторий Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, қатоган «ингиллар», шунингдек кам таъминланган даволадиган учун берилади. Ессентукидаги «Россия» санаториясида эндиликда Чернобыль атом электростанцияси фалокатига зарар кўрганлар, уруш қатнашчилари ва кам таъминланган кишилар даволадилар.

ШИФОКОРЛАР ТАЛАБИ

УТГАН кунини Барнаулдаги деярли ҳамма «тез ёрдам» машиналари наватчилиқка чиқмадилар. Фақат 9 та кардиология ва реанимация бригадаларининг бундан мустаснодир. Шаҳар «тез тиббий ёрдам» ҳайдовчилари пул қадрсизланганини ҳисобга олиб иш ҳақини ошириш ва ишлаш учун зарур шарт-шароитлар яратиш талаби билан иш ташладилар.

ТАСС УРНИГА РИТА

РОССИЯ Президентининг фармони билан ТАСС ва собиқ АПН бирлаштирилди. Янги ахборот тизими Россия ахборот телеграф агентлиги — РИТА деб аталадиган бўлди. Бу ҳақда Россия матбуот ва оммавий ахборот вазари Михаил Полторанин Россия федерацияси Олий Кенгашининг матбуот қўмитаси мажлисида хабар берди.

МОЛДОВАНИ ФЕДЕРАЦИЯГА АЙЛАНТИРИШ ТАЛАБИ

НОҲИЯ маркази Комратда Днестрбуйи ва гагаузларнинг аквилари Хельсинки қўмитаси аквилари иштирокида ўтказган давра суҳбатига чоғида Молдовани уч республика федерациясига айлантириш тўғрисидаги масалани кўриб қиқчири талаб қилдилар. Давра суҳбатига Молдова парламенти аъзолари, шунингдек гагауз аҳолиси ва Днестрбуйининг музокаравлар олиб боришга ваколат қилинган кишилари қатнашдилар.

БМТГА ҚАБУЛ ҚИЛИНИШ АРАФАСИДА

«СВОБОДА» радиосининг хабарига кўра, БМТ Хавфсизлиқ Кенгаши раиси Сунзил маълум қилганики, шу ҳафта ичида собиқ СССР тўрт республикасининг БМТга қабул қилиниш тўғрисидаги аризаси кўриб чиқилди. БМТга қабул қилиниш сўраб Тожикистон, Арманистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон ариза берганди. Янги аъзоларни қабул қилиш кўмитаси сешанба кунини Қозоғистоннинг аризасини кўриб чиққан.

ҚИРГИЗИСТОНДА ЗИЛЗИЛА

22 ЯНВАР маҳаллий вақт билан соат 4 дан 32 минут ўтгандан Қирғизистонда ер қимирлаган. Унинг кучи зилзила марказида 4—5 балл бўлган. Республика Фанлар академияси сейсмология билимгоҳидан хабар беришларича, зилзила маркази Қоракўл шаҳридан 40 километр шимоли-ғарбда, Узун-Оқмат-Тоғ тизмаси яқинидадир. Қоракўл шаҳрида ерости силкинишлари 3—4 балл бўлган. Дастлабки маълумотларга кўра қурбонлар ва вайронгарчиликлар йўқ.

ҲОЗЛАРИНГ БОЗОРИ ЧАҚҚОН

УДМУРДИСТОННИНГ Глазов қишлоғида одамлар сўмлар кўпайишига ҳам иш биткирилди. Бу ерда энг чаққон «авиолан» — ҳозлардир. Битта гогага беш кунга «Ирмис» пачириса ёки бир ишча арақ олиш мумкин. Ҳозирги нархи тез кўтарилиб бормоқда.

(МАТБУОТ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЯРЛАНДИ)

ҲАМДЎСТЛИК ДАВЛАТЛАРИДА

ши ҳисба олинди. Уш-
мамалякат хавфсизлиги к-
лари вакиллариға хуш-
қилинлиқда тумон қили-
моқдалар.

• Ёднома

Бир вақтлар ёниб турган шам тиббиёт рамзи бўлиб хизмат қилган дейишди. Маъноси — ўзинг ёниб битсанг ҳам атрофдагилар қалбини нурафшон қил...

Кейинчалик бу тиббиёт нега ўзгаририлганини билмайман, лекин мента қолса уни ўз ўрнига қайтардим. Негизи шифокор фаолиятини бу қадар аниқ ифодаловчи бошқа белги йўқ, деб ҳисоблайман. Юзлаб ўзбек шифокор-урологларнинг устози, минглаб беморларнинг ҳалоскори шифокор олим Одил Мухторовнинг нисбатан қисқа умрини ҳам ўша ёниб турган шамга қиёслаш мумкин.

Устоз узоқ ҳаёт кечирмадилар. Шафқатсиз ўлим у кишини олти йилларда орамиздан олиб кетди. Бу айрилиқ Одил Мухторов хонадонининг қариндош-уруғлари, дўст-биродарлари, шогирдларию...

ҳамкасбларининггина эмас, минглаб беморларнинг тиббиёт фанининг катта йўқотиши бўлди. Домлани таниган, ҳеч бўлмаганда бир марта у кишининг суҳбатларидан баҳраманд бўлганлар бундан ачинадилар. Олимнинг китобларини ўқиган, турғунлик йиллари деб аталаётган вақтдаёқ жасон тиббиёт дурдоналарини бўлиб қўлланганларни ўзбек тилида домла қилган таржималари орқали ўғанини имкониятига эга бўлган, номларини ошитган, аммо уларнинг кўрмаган қўлаб кишилар-и? Улар марҳум олим қандай инсон бўлганларидан хабардоримиз?

Одам боласи тарихни билмай келажикни яратмайдими, ўтган алоқаларнинг фазилатларидан бехабар бўлимай туриб етук бўла олмаслигига қатъий ишонганим учун ҳам ушбу хотираларни ёзишга ҳакам қилдим. Агар қўйида ёзмаганим биз ўрганиб қолган хотираларга ўхшамаса ажабланамиз.

Домла илмий қашфиётларию, ёзган китоблари билан ўзларига абадий ҳайкал қўриб кетганлар десам муболаға бўлмас. Лекин бахтга қарши ана шундай ҳайкал қўйган кишиларнинг ҳаммаси ҳам инсонийлик туйғуларини ўзига муассамлаштира олмади. Яъни олим бўлиш осон, одам бўлиш қийин... Шунинг учун ҳам олимлик ҳам, одамийлик ҳам маромига етказган инсонларни биз ҳар қачна эъзозлашар аройиди. Шу маънода мен биринчи навбатда Одил Мухторовнинг одамий қиёсасини, ҳаётда ўзим гувоҳ бўлган бир неча кичик воқеалар орқали кўрсатишга уриндим.

Мен домла билан 1984 йилнинг бошларида танишганим...

Бир кун сингилм тоғига яқин белда қаттиқ оғриқ пайдо бўлганини, ҳозир ҳам вақти-вақти билан ўруш қилишни айтиб қолди. Ўша вақтда 1-республика касалхонасида хизмат қилардим. Сингилмин нисҳатан олиб бормоқчи эдим, раҳматли отам, соҳиба Сунат Самадов «Йўқ, сингилнинг Одилов профессорига олиб борманг», деб қолдилар. Биргалиш 1-шаҳар касалхонасида жойлашган урология клиникасида бўлишди. Шунда домлани янги бор кўрдим ва беморни қандай қабул қилиш ҳақида қай йўсинда текширишдан янги бор сабоб олдим.

Керакли ёрдам ва маслаҳатни олганимиздан сўнг профессор мен билан бироз суҳбатлашиб, ўз клиникаларига таълиф қилдилар. Мен бажонидил рози бўлдим.

Орадан кўп ўтмай касалхонада ишлайдиган фаррош аёл кўпчилик қатори мени ҳам ўз фарзандининг ниҳон тўғина таълиф қилди. Тўйхонага кириб у ерда устозни учратдим. Домла меҳмонлар орасида ҳаммани ўзига тенг тутиб суҳбатлашар, четдан қараган киши унинг раҳбар эканлигини сезмасди ҳам. Келин-кувони муборакбод этгач, олдиларига келган уй соҳибасига уларларни айтиб, қўзғаларканлар, биз шогирдларига тез туриб кетмасликни каттиқ тавсия қилдик. Кейинроқ билсан, қон босимлари ошиб кетганига қарамай айтилган жойдан қолмаган, бир ғарибининг кўнглини овлашни ўз бурлари деб билган эканлар.

Турғунлик йилларининг сўнггиси ҳисобланмиш (у вақтда бунинг ким ҳам биларди) 1985 йилнинг бошида бўлиб ўтган бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. Эрталабки қисқа кенгаш энди тугаб, биз шифокорлар беморлар олдида тарқаб кетган вақтимиз эди. Ҳамшира кириб, мени профессор йўқ

классик қўшиқларидан бири янграй бошлади. Устоз кўзларини юмиб бутун вужудлари билан тингладилар. Қўшиқ тугатгач, мендан унинг номини сўрадилар. Ён-лолмадим.

Бирор замонда кўшиқ бўлганда дарров топарнингиз-а, устоз жимгайиб қўлиб қўйдилар, — миллий санъатимиз баъисоли бўлоқ, фақат дом ҳам унинг қадрига етасизмики. Ҳар бир инсон, айниқса, ўзини энгил деб ҳисоблайдиган киши бунинг албатта билиши керак.

Маъналия етгунча у киши мақом ҳақида сўзлаб бориладар. Шунда домларнинг бу соҳадаги билимлари тиббиётдагидан нам эмаслигини аниқ ҳис этдим. Кейинроқ хонадонларида бўлганимда устоз миллий кўш-қўшиқ дурдоналарини йўлдан охлангач тасмаларни кўриб, бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдим. Одил ака қобилиятини ёш санъаткорларнинг доим қўллаб-қувватлар, уларга ҳам маънавий, ҳам моддий ёрдам кўрсатар эдилар.

Домла ерни, боғбончиликни ҳам яхши кўрар эдилар. Ҳовлиларига ўз қўллари билан экиб, парварिशлаган гул ва мева

дарахтлар меҳрибон эгасидан ёд

учун ҳам биз шогирдлар уларнинг айтганларини ҳам, қилганларини ҳам бажаришга ҳаракат қилардик.

Домла динимизга, миллий қадриятларга эъзр ҳурмат билан қарардилар. Ҳозир бу оддий ҳолдек туюлиши мумкин. Бироқ «қайта қўриш»нинг дастлабки йилларида...

Тор дарахлари суҳбатлардан бирида ана тажрибали ҳамкасбларимиздан бири устозга таяниб бир шифокорнинг ёмонлаб гапириб қолди. Шунда раҳматли домла сўзлаётган кишига қараб «Ғийбат ва ҷақмчилик энг ёмон қўсурлардан биридир», дейилади мукаддас китобларда, ўқиб қўйсангиз яхши бўлади. Иккинчи бундай қилманг, сўзингизни одоб юзасидан тинглаб турганларни ҳам гуноҳга ботираёсиз. Агар гапларингиз рост бўлса, ўша кишининг ўзига, ҳақлиги жойда айтинг», деб танбех берадилар.

Одил Мухторов ҳазил-мутойбани жуда ётирадиган киши эдилар. Ёз кунларининг бирида устоз билан машинада натаётди, тезликни ошириб юборган эканман, давлат автомобилли назорат ходими тўхтади ва ўн сўм жарима тўлашим кераклигини айтди. Айниқса, пулни тўловхонага бориб топшириш малол келарди. Мен ДАН ходимига машинада профессор Мухторов ўтирганлари, илмий кенгашта шошаётганимиз учун тез юрганимиз айтган эдим, у машина ёнига бориб домла билан саломлашгач, менга секинроқ юришни тавсия қилди. Боқсадан хабардор бўлган устоз: «Демак, ўн сўмни бўлса ҳам фойда тегинди-да! Яхши, шу пулни ҳаммасига музғаймоқ сотиб олсангиз, меннинг номимдан фарзандларингизга олиб борасиз», деганлари, шу вақтда сўзлариди, қўзлариди пайдо бўлган кулгу хотирларда абадий муҳрланиб қолган.

Хом сут эмган банди ўз камчиликлари доим ҳам аниқлавермайди. Профессордан дақиқ еб, ҳафа бўлиб юрган вақтларим ҳам бўлган. Ушанда домла нақадар ҳақ бўлганларини энди тушунаман. Айниқса, бир нарсасига жуда ачинаман.

Одил Мухторов эъзр маҳорат билан ўқиган илмий маърузаларини, биз шогирдларига қилган панд-насихатларини видеолептага ёзиб олиш ўша пайтда ҳеч кимнинг эсига келмабди. Аниқроғи, бунга аҳамият ҳам бермаганмиз. Ҳаёлимизда устоз абадий биз билан бирга бўладигандек, бирор қийинчиликка учрасак, ёрдам қўлини чўздагидек туюлар экан. «Олдиндан оққан сувнинг қадри йўқ», дейди халқимиз. Надаматлар бўлишсини, қў ҳақиқатини энди тушунаман.

Беморнинг касалини аниқлашга қийнасалар, дардига даво топишга ночор бўлсак, бошимизга бирор ташвиш тушса, дарҳол устозни эслаймиз. Ёзган китобларини қўлга олганда, етук инсон қилиб тарбияланган фарзандларини учратганда, армон ичда қолган кеноямиз билан юз қўришганда устозни эслаймиз.

Бизга болалигимиздан «ўрнинг босиш» мумкин бўлмаган одам йўқ» деб ўқитиб келинган. Хатто гап Шундай кишилар бўлади. Ота-онанинг, халқ таъбири билан айтганда отангдан улур бўлган устознинг ўрнини биров боса оларини?..

«Яхшидан ном қолди» дейдилар. Мен юқорида шу яхшилардан бирининг мингдан бир фазилатини айтиб ўтишга уриндим. Шоъд устозим руҳи шод бўлса, биз шогирдларини қўлаб-қўлаб, беморлар дардига мал-ҳам бўлсак, халқимизга хизмат қилсак! Зотан, Одил Мухторов умрининг мазмун ҳам ана шунда эди.

Эртага, 25 январь кун устоз ҳаёт бўлганлариди олтиш тўрт ёшга тўлардилар...

Турсунбой САМАТОВ.

БИЛИБ ҚУЙГАН ЯХШИ!

СЎЗ ТАГИДА СЎЗ БОР

ҲОЗИРГИ тилимизда ишлатилаётган «мусиқа» сўзи форс-тожик тилидан ўзлашгандир. «Мус» ёки «мур» тожикча қорамтир, қора рақс деган маънолар билдиради. «-и» қўшимчаси нозофа элементидир. Сўз охиридаги «-ча» эса сифат даражасини яъни қўшимчадир.

Мусиқа сўзи қора рангли, қорамтир қўш қора рангли, қорамтир қўш деган маънони англатади. РҲМОЛ сўзи ҳам эски ўзбек тилига форс-тожик тилидан кириб ўзлашган. Сўз қадимий тарихга эга бўлиб, «рӯ» — юз, бет; «моля» (форс-тожикча молидан) — «артмоқ»нинг қисқа шаклидан ташкил топган. РҲМОЛ — юз артми учун ишлатиладиган мато маъносини билдиради.

ФОРС-ТОЖИК тилидан тилимизга КАБУТАР сўзи ҳам кириб келган. Форсча «кабуд» сўзи кўк рангли маънони беради. «тар» қўшимчаси эса сифатнинг ортирмаса маъносида қўлланилган. Кабу-тар (кабуд+тар), яъни кўк рангдаги қўш деганидир. Уни биз баъзан каптар, баъзан кабутар тарзида ишлатиб келмоқдамиз.

В. ТУРҒУНОВ, таъёрлаган.

ҲАР ТУҒРИДА

ИНСОНИЯТ АСТА-СЕКИН КЕКСАЙМОҚДА

КУРРАИ заманимизда гўдаклар қанча кўп туғилса, инсоният шунчалик ёшарди. Англияда чиқадиган «Гардиан» рўзномасида берилган диаграммда қайди қилинишича, кенгайи йигирма йил давомида ҳар бир аёл томонидан туғилган гўдакларнинг ўртача сони муттасил камайиб бормоқда. Бундай тамойил, ҳатто, Африкада ҳам кузатилади. Ваҳоланки, у сайрамаздаги энг ёш яхши халқ ёш қитъа ҳисобланади. Кенсали, айниқса, Шарқий Осиёда тез бормоқда. Агар 1980 йилларда Африкада ҳар бир аёл ҳисобига туғилиш 8,8 нафар болани ташкил этган бўлса, 1980—1990 йилларда 6,2 га тушиб, Лотин Америкасида 5,9 дан 3,6 га камайди. Барча қитъаларда ҳам бола туғилиши 35—40 фоиз миқдорда камайганлиги ҳисобга олинди.

Россияда туғилиш жадал сусаймоқда. Саксонияда йиллар бошида у нисбатан барқарор бўлиб, ҳар минг нафар аҳоли ҳисобига 16 дан 17 қўнғачани ташкил этарди. 1987 йилдан бошлаб туғилиш кўрсаткичи тез пастга қараб кетмоқда. 1988 йилда у 16 фоиз, 1989 йилда салкам 15 фоиз, ўтган йили эса 13,4 фоизга тушиб.

Биз бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш, ўқувчиларга йўл ҳаракати қондаларини ўргатишда амалий машғулотлар савиясини янада ошириш, шахар ва район марказларида автоҳафизлар ташкил этилиши кечиктирмаслик зарур, деб ҳисоблаймиз.

Одилжон УМАРОВ, вилоят давлат автомобиль назорати бошқармаси ходими, милиция капитани.

Муҳаррир ўринбосари С. Ҳ. МУСАЕВ.

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРИШЛАР

«АЗИЯ ТРЕЙДИНГ ИНТЕРНЕТНЛ КОРПОРЕЙШН» ЎЗБЕК-АМЕРИКА ҚУШМА КОРХОНАСИ, ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ШАРҚШУНОСЛИК ОЛИЙ БИЛИМҲОҲИ

(Тошкент, Ўзбекистон Республикаси),

МЕНЕДЖЕРЛАР АССОЦИАЦИЯСИ, БИРМИНГЕМ УНИВЕРСИТЕТИ

(Бирмингем, Буюк Британия)

1992 йил 28—30 январда

КИНО УЙИДА

«ХАЛҚАРО ДИПЛОМАТИЯ ВА МЕНЕЖМЕНТ УНИВЕРСИТЕТИ» ЎЗБЕК-БРИТАНИЯ ҚУШМА КОРХОНАСИНИНГ

ТАҚДИМОТ МАРОСИМИ ЎТҚАЗИЛИШИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Тақдимот маросимидан сўнг АКШ, Буюк Британия, Швейцария, Туркия, Ўзбекистон ва бошқа мамлакатлар олимлари ва бизнесменларининг семинар ва учрашувлари бўлиб ўтади.

Манфаатдор ташкилотлар ва оммавий ахборот воситалари 55-48-61, 46-70-43, 65-72-65 телефонлари орқали мурожаат этишлари мумкин.

ЯХШИ ЖИҲОЗЛАНГАН ХИЗМАТ ХОНАСИ—ФИРМАНГИЗ ҚИЁФАСИ КЎРКАМ ХОНА—АЪЛО КАЙФИЯТ—АЪЛО БИЗНЕС ДЕМАКДИР!

АГАР СИЗ ХИЗМАТ ХОНАНГИЗ, ҚАХВАХОНА ЕКИ КОНЦЕРТ ЗАЛИНГИЗНИ БЕТАКРОР, ЗАМОНАВИЙ КЎРИНИШДА ЖИҲОЗЛАМОҚЧИ БЎЛСАНГИЗ,

«БИККС—АЛИНА» АССОЦИАЦИЯСИ

СИЗГА ЁРДАМГА КЕЛАДИ

ҚУЙДА ЭЪТИБОРИНГИЗГА РАНГ-БАРАНГ МАНЗАРАЛИ ПАРДОЗЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИНИНГ КЕНГ ҚУЛАМИНИ ТАВСИА ЭТАМИЗ:

— металл ва чарм безакли девор панеллари;
— хилма-хил бадий услубларда тилларанг ва оқ тусли алюминийдан ясалган осма шиллар;
— деворлар ва шиллардаги металл безаклар билан яхши уйғунлашадиган ва хонанинг ички жиҳозланишига ёруғликка онд самара берадиган ўзига ҳо ёриткичлар.

Бизнинг буюмларимиз осон ўрнатилади, фойдаланишда қулай ва узоқ муддатга чидайди.

Ўз уйининг деворлари ҳам кишини қўллаиди деб бежиз айтишмайди, албатта. Амимизки, «БИККС—АЛИНА» фирмасининг ёрдами билан жиҳозланган хоналар Сизга ҳузур бағишлайди. Манзилимиз: Тошкент шаҳри, 146-алоқа бўлими, Зебо Шамсуддинова кўчаси, 2-боши берк кўча. ТОШКЕНТДАГИ ТЕЛЕФОНЛАР: 91-31-08, 98-64-53, 68-70-35.

ТОШКЕНТДАГИ ТЕЛЕФАКС: 8-3712-90-41-97.

«БИККС» АССОЦИАЦИЯСИ. «СОЮЗРЕКЛАМА» АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ «САРБОН» ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

Ф А Й З Л т д .

ХУҚУҚИЙ ЖИҲАТДАН ҚОНУНИЙ

Эртақлардаги сингари тез, қулай ва сифатли қалфолати билан.

Технологияси ва фойдаланиладиган материаллари «ТРОДАТ» Австрия фирмасиники.

ФАЙЗ ЛТД ФИРМАСИ —

бу:

ҳар қандай график тасвирли, оғури қўриқли муҳрлар, штампилар, от-тисқилар, факсимиле, сер-хатпа, зарҳалланган таш-рифномалар ва ҳоказолар демакдир.

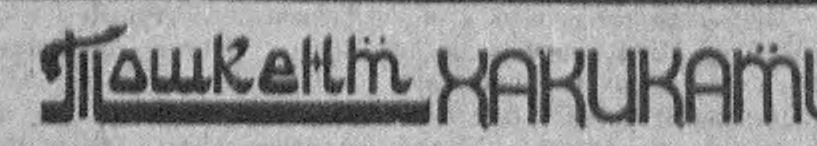
Мулоқот телефони: соат

9 дан 17 гача: 77-56-17.

Ўзбекистон автомобиль йўллари вазирлигининг «Ўзўлтаймания» ишлаб чиқариш тавлиниб бошқар-масига қарашли Онтёб тажриба-синнов созила-механика заводи жамовин заводи директори Э. Ер-назаровга сингилсин

Асват КЕНЖАЕВНИНГ

вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШ-КЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

РАССОМЛИККА ҲАВАС БЎЛСА

Орамизда расм чизиш, бе-зак ишларини бажариш кў-лидан келадиган йигитдорлар йиллар, йиллар қилар кў-ли. Ҳаётда эса ана шу соҳа одамларига ҳар қандайдир катта аҳтисиб сезилибди. Лекин ҳаваскорлар маҳоратларини қандай ошириш-лари мумкин? Улар орасида амалий қўшмақларини наза-рий билан билан боғлаб олмай, олим ўқув юртлари-га киролмай эъзу орузлари ушаламай қолётганлар ҳам оз эмас. Ҳўш, бундай ёш-ларга қандай ёрдам бериш мумкин?

Ўзбекистон «Билим» на-зиятининг «Лекторлар уни-в» бу соҳада хайрли иш бош-лади. Бу ерда рассомлик олим билимгоҳлари ва ўқув юртларида киришни йета-ганлар учун тўрт ойлик тайёргарлик курслари очил-ди. Тингловчилар тасвирли санъат билимлари асосла-рини ўрганадилар. Бу ерда юқори маълумли, хавриба-ли рассомлар уларга ёрдам беришади. Ўқув дастурда

расм чизиш, ранг-тасвир, композиция бўйича таълим бериш мўлажалланган. Ўқиш-лар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Яна шуниси мумкинки, бу курсларни тамомлаганлар диплом олашади.

Курс ҳужумли ҳисобида иш олиб бораётганларини эслагани керак. Шунинг учун ҳам ўқиниш пул тўла-нади. Лекин унинг ҳақи кўп эмас — ойига 150 сўм. Бу пулни тингловчилар нақд тўлаши ёки пул ўтказиш йўли билан амалий ошириш-лари ҳам мумкин. Ўқини қулай муддатларга белги-ланган: машғулотлар шанба ва якшанба кунлари олиб борилади. Тингловчилар-нинг дастлабки йиллигини 15 февраль кунини соат 14 да белгиланган.

Курсга кириш йетишгани билдирилганлар учун унинг маълумоти маълум қилин-ди: Тошкент шаҳар, Абдулла Қодирий кўчаси, 13-уй, 88-хона. Телефонлар: 44-62-80, 44-04-35.

нада 7 очкодан жамлаган В. Бладийейн ва Ш. Қосимов-лар республика чемпиона-тининг 1-лигасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. 1-лига мусобақалари бутун — 24 январдан бошлаб Тошкент шаҳрида ўтказил-ди.

Н. БИРБРАГЕР.

ШОҲМОТ УСТАЛАРИ БЕЛЛАШАДИЛАР

Тошкентда эриаклар ўр-тасида шохмот бўйича Ўз-бекистон чемпионатининг я-рки финали якунланди. 80 та шохмотчи қатнашган му-собақаларда 9 имкониятдан 7,5 очкодан тўлашган А. Ёрайловский, В. Сафин, А. Левченколар голиб деб то-пиладилар. Бу толиб шохмот-чилар, шунингдек мусоба-

қанда 7 очкодан жамлаган В. Бладийейн ва Ш. Қосимов-лар республика чемпиона-тининг 1-лигасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. 1-лига мусобақалари бутун — 24 январдан бошлаб Тошкент шаҳрида ўтказил-ди.